

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีขั้นตอนในการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรอำเภอและสถานีตำรวจภูธรตำบลทุกสถานี ในจังหวัดร้อยเอ็ด ตามหัวข้อต่อไปนี้

- 1) ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- 2) ศึกษาปัญหาและแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามยา

เสพติด

5.2 การดำเนินการวิจัย

5.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับชั้นสัญญาบัตร และชั้นประทวนที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำสถานีตำรวจภูธรอำเภอและสถานีตำรวจภูธรตำบลทุกสถานีในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนประชากรทั้งหมด 1,793 คน โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ของประชากรทั้งหมด (เศษตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปปัดเป็นจำนวนเต็ม) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง 905 คน แล้วนำมาสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามจำนวนของแต่ละสถานี

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบสอบถามข้าราชการตำรวจ ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดในสภาวะปัจจุบัน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการ และแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการตำรวจในจังหวัดร้อยเอ็ดได้ 887 คน จากกลุ่มตัวอย่าง 905 คน คิดเป็นร้อยละ 98.01

5.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ คือ แบบสอบถามสำหรับข้าราชการตำรวจ จำนวน 905 ฉบับ รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ 887 ฉบับ

2) ผู้วิจัยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการประมวลผลเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสภาวะปัจจุบัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการและแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 ผลการวิจัย

5.3.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานี
ตำรวจภูธรอำเภอและสถานีตำรวจภูธรตำบลทุกสถานี ในจังหวัดร้อยเอ็ดที่ตอบแบบสอบถามส่วน
มากมีอายุ 21-30 ปี อายุราชการ 1-5 ปี หน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน คือ ทำงานด้านการ
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจภูธรชั้น 2 การศึกษาจบการศึกษา
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตำแหน่งในหน้าที่การงานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็น
เจ้าหน้าที่ชั้นประทวนระดับยศพลตำรวจถึงนายดาบตำรวจ มากกว่าครึ่งหนึ่งผ่านการอบรม
เกี่ยวกับยาเสพติด ระยะเวลาที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านยาเสพติดมาแล้ว 2-4 ปี

5.3.2 การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
ในด้านต่าง ๆ

1) ด้านการบริหาร แบ่งออกเป็น 5 ด้าน

1.1) ด้านการวางแผน กิจกรรมที่ศึกษามี 7 กิจกรรม กิจกรรมการจัดทำแผน
ของหน่วยงานสอดคล้องกับนโยบายของ ป.ป.ส. มีระดับการปฏิบัติ "มาก" กิจกรรมการจัด
สรรวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เพื่อป้องกันและปราบปรามอย่างเพียงพอและเหมาะสม
มีระดับการปฏิบัติ "น้อย" โดยภาพรวมแล้วด้านการวางแผนนี้สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย"

1.2) การจัดองค์กร กิจกรรมที่ศึกษามี 7 กิจกรรม กิจกรรมการจัดโครงการ
ของหน่วยงานที่ผู้ปฏิบัติทราบถึงขอบข่ายของงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ และการจัดโครงสร้าง
หน่วยงานโดยคำนึงถึงหลักการประสานงานเพื่อความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามให้มี
ประสิทธิภาพสูงสุดมีระดับการปฏิบัติ "มาก" กิจกรรมการกำหนดภาระอำนาจหน้าที่ และความ
รับผิดชอบงานของฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน มีระดับการปฏิบัติ "น้อยสุด" โดยภาพรวมแล้วด้าน
การจัดองค์กรนี้สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก"

1.3) การจัดบุคลากร กิจกรรมที่ศึกษามี 7 กิจกรรม กิจกรรมการจัดหาคัดเลือกหรือบรรจุคนเข้าทำงานใหม่โดยยึดหลักคุณธรรมมีระดับการปฏิบัติ "มาก" และกิจกรรมการพิจารณาโยกย้ายหรือเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นด้วยความเป็นธรรม มีระดับการปฏิบัติ "น้อย" โดยภาพรวมด้านการจัดบุคลากรนี้สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย"

1.4) การสั่งการ กิจกรรมที่ศึกษามี 6 แบบ กิจกรรมการจัดระบบการติดต่อสื่อสารที่เอื้อต่อความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และกิจกรรมการมีพฤติกรรมคอยช่วยเหลือสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติ เป็นกิจกรรมที่มีระดับการปฏิบัติ "มากที่สุด" และ "น้อยสุด" ของกิจกรรมด้านนี้ โดยภาพรวมแล้วด้านการสั่งการนี้สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย"

1.5) ด้านการควบคุม กิจกรรมที่ศึกษามี 5 กิจกรรม กิจกรรมมาตรการที่กำหนดไว้ และกิจกรรมการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานในส่วนที่บกพร่องอยู่เสมอ เป็นกิจกรรมที่มีระดับการปฏิบัติ "มากที่สุด" และ "น้อยสุด" ของกิจกรรมด้านนี้ โดยภาพรวมแล้วด้านการควบคุมนี้สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย"

2) ด้านการดำเนินงานป้องกันและปราบปราม

กิจกรรมที่ศึกษามีทั้งหมด 14 กิจกรรม กิจกรรมที่มีความคิดเห็นว่าเป็นปฏิบัติในระดับ "มาก" คือ การเฝ้าทำลายยาเสพติดให้โทษ ส่วนกิจกรรมการพัฒนาระบบข่าวและระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติด เป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติในระดับ "น้อยที่สุด" ของด้านการดำเนินงาน โดยภาพรวมแล้วด้านการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามนี้สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย"

สรุปภาพรวมผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำสถานีตำรวจภูธรอำเภอและสถานีตำรวจภูธรตำบลทุกสถานีในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีการปฏิบัติในระดับ "น้อย"

5.3.3 สภาพปัญหาในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านเจ้าหน้าที่ ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พบว่า เจ้าหน้าที่ขาดความซื่อสัตย์สุจริตต้องงานในหน้าที่ เป็นการปฏิบัติงานที่มีปัญหาในระดับ "มาก" ส่วนการปฏิบัติงานที่มีปัญหาในระดับ "น้อย" คือ เจ้าหน้าที่ระดับผู้บังคับบัญชามีผลประโยชน์กับผู้ค้ายาเสพติด

โดยสรุปภาพรวมด้านเจ้าหน้าที่ มีปัญหาในระดับ "น้อย"

2) ด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์ ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พบว่า ในด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์นี้ศึกษาปัญหา 3 ข้อ ปรากฏว่าการปฏิบัติงานทั้ง 3 ข้อ มีปัญหาในระดับ "มาก" โดยเรียงตามลำดับระดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ขาดแคลนยานพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง วิทยุสื่อสารที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน การเบิกจ่ายเงินสินบนนำจับมีความล่าช้าไม่พอใจให้คนทำงานและการขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยสรุปภาพรวมแล้วของด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์มีปัญหในระดับ "มาก"

3) ด้านวิธีการ ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พบว่า ในด้านวิธีการนี้ศึกษาปัญหา 5 ข้อ ปรากฏว่าการปฏิบัติงานมีปัญหในระดับ "น้อย" ทั้ง 5 ข้อ ที่มีปัญหาใน "ระดับน้อยสุด" คือ การขาดความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ สรุปโดยภาพรวมแล้วของด้านวิธีการมีปัญหในระดับ "น้อย"

เมื่อพิจารณาปัญหาในการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าปัญหาในการปฏิบัติงานที่มีปัญหในระดับ "มาก" คือ ด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์ รองลงมาได้แก่ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่และวิธีการ ตามลำดับ แต่หากมองภาพรวมแล้ว สภาพปัญหาในการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้น การปฏิบัติมีปัญหในระดับ "น้อย"

5.3.4 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

โดยกำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจากกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- (1) ควรเพิ่มกำลังพล(เจ้าหน้าที่)มากกว่าในปัจจุบันในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือจัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจขึ้น โดยมีหน้าที่ที่โดยเฉพาะ
- (2) อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้กับเจ้าหน้าที่ทุกคนเป็นประจำและสม่ำเสมอ
- (3) ควรมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
- (4) ควรมีการรวบกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นฉบับเดียวกันเพื่อป้องกันการสับสน และจะทำให้สะดวกในการปฏิบัติ
- (5) เพิ่มงบประมาณ ตลอดจนเครื่องมือ เครื่องใช้ในการป้องกันและปราบปรามยา

เสียดิตเป็นกรณีพิเศษ

- (6) ควรกำหนดให้ผู้ขับชื้อยานพาหนะขนส่งได้มีคุณสมบัติคนขับสำรอง เพื่อลดและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผู้ขับขี่ที่เสียดิตกระชั้นประสาท (ยาม้า) ลดลง อันเป็นการลดอุบัติเหตุการจราจรด้วย
- (7) ควรให้รัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทย กรมตำรวจ และหน่วยงานตำรวจ มีนโยบายแผน คำสั่ง ในการป้องกันและปราบปรามยาเสียดิตให้ชัดเจนกว่าปัจจุบัน
- (8) เพิ่มเงินรางวัลและสินบนนำจับ เพื่อเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติให้จริงจังมากยิ่งขึ้น
- (9) เพิ่มโทษการทุจริตของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสียดิต
- (10) เพิ่มโทษผู้ที่เสียดิตและผู้จำหน่ายยาเสียดิต โดยเฉพาะโทษจำหน่ายยาเสียดิตควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีมาตรการที่สามารถลงโทษจนถึงตัวการสำคัญหรือผู้ร่วมขบวนการยาเสียดิตรายใหญ่ที่มีอิทธิพลให้ได้ เช่น กฎหมายการฟอกเงิน โดยให้มีการนิสัจน์และยึดทรัพย์สินที่ได้มาจากการค้ายาเสียดิต ทั้งนี้จะทำให้การปราบปรามยาเสียดิตได้ผลอย่างจริงจังมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสียดิตของสถานีตำรวจภูธรอำเภอและสถานีตำรวจภูธรตำบลทุกสถานี ในจังหวัดร้อยเอ็ดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการปฏิบัติงาน ปัญหา และความต้องการในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสียดิต โดยศึกษาสภาพทั่วไปของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสียดิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ปัญหาของเจ้าหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามยาเสียดิต และรับฟังข้อคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการและแนวทางในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่พร้อมข้อเสนอแนะในการป้องกัน และปราบปรามยาเสียดิต ปรากฏผลดังกล่าวมาแล้วนั้น สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

5.4.1 การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสียดิต

จากผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสียดิตในจังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

- 1) ด้านบริหาร ในด้านนี้ได้แยกออกได้ 5 ด้าน ผลการศึกษาทั้งหมดในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติในทุกด้านในระดับ "น้อย" เมื่อนิจารณาเป็นรายด้านสามารถสรุปได้ดังนี้

1.1) ด้านการวางแผน ในด้านการวางแผนนี้เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นว่าการจัดทำแผนของหน่วยงานสอดคล้องกับนโยบายของ ป.ป.ส.และมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความชัดเจนมาก ส่วนในด้านอื่น ๆ ได้แก่ การปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม การระดมสรรพกำลังและงบประมาณต่าง ๆ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามมีประสิทธิภาพ การจัดสรรงบประมาณ การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เหมาะสม และเพียงพอการชี้แจงแผนการดำเนินงานให้บุคคลที่เกี่ยวข้องรับรู้ และเข้าใจอย่างทั่วถึง และการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เพื่อการป้องกันและปราบปรามอย่างเพียงพอและเหมาะสม พบว่าการจัดทำแผนของหน่วยงานสอดคล้องกับนโยบายของ ป.ป.ส. มากที่สุด แต่ในส่วนการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เพื่อการป้องกัน และปราบปรามอย่างเพียงพอและเหมาะสม จะอยู่ในระดับ "น้อยที่สุด"

1.2) การจัดองค์กร เจ้าหน้าที่ที่มีความเห็นว่า การจัดโครงการของหน่วยงานที่ผู้ปฏิบัติทราบถึงขอบข่ายของงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ การจัดโครงสร้างหน่วยงานคำนึงถึงหลักการประสานงาน เพื่อความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามให้มีประสิทธิภาพสูงสุด การปรับเปลี่ยนโครงสร้างของหน่วยงาน เพื่อความมีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปราม อยู่เสมอและการกำหนดภาระอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบงานของฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" ส่วนที่มีการปฏิบัติ "น้อย" ได้แก่ การกำหนดสายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจนลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อความคล่องตัวในการป้องกันและปราบปรามการจัดโครงการของหน่วยงานที่ผู้ปฏิบัติทราบถึงกระแสการไหลของงานและการแบ่งงานเป็นฝ่าย ๆ อย่างชัดเจนจะทำให้ไม่มีความซ้ำซ้อนหรือก่อให้เกิดความขัดแย้งในการทำงาน

1.3) การจัดบุคลากร เจ้าหน้าที่เห็นว่า การจัดหาคัดเลือกหรือบรรจุคนเข้าทำงานใหม่โดยยึดหลักคุณธรรมมีการปฏิบัติในระดับมาก การมอบหมายงานและอำนาจหน้าที่ให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ การกำหนดเกณฑ์การการศึกษาลงานเพื่อจูงใจการทำงานให้มีประสิทธิภาพ การพิจารณาความดีความชอบด้วยความเป็นธรรม การจัดคนให้ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ การพัฒนาบุคลากร ให้มีศักยภาพเพื่อการป้องกันและปราบปรามอย่างสม่ำเสมอ และการพิจารณาโยกย้าย หรือเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นด้วยความเป็นธรรมมีการปฏิบัติในระดับ "น้อย" โดยเฉพาะความเป็นธรรมในการพิจารณาโยกย้ายหรือ

เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น เจ้าหน้าที่เห็นว่ามีความเป็นธรรมน้อยที่สุด

1.4) การสั่งการ เจ้าหน้าที่เห็นว่า การจัดระบบการติดต่อสื่อสารที่เอื้อต่อความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานอย่างจริงจัง และมีเหตุมีผลมีการปฏิบัติในระดับ "มาก" การสั่งการด้านอื่น ๆ ได้แก่ การใช้มาตรการเพื่อจูงใจให้บุคลากรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การสร้างกระบวนการจูงใจเพื่อการปฏิบัติงานให้มีความมีประสิทธิภาพสูงสุด การมีพฤติกรรมพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของผู้ใต้บังคับบัญชาโดยชอบด้วยกฎหมาย มีการปฏิบัติในระดับ "น้อย" การมีพฤติกรรมคอยช่วยเหลือสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติ การปฏิบัติในระดับ "น้อยที่สุด"

1.5) ด้านการควบคุม เจ้าหน้าที่เห็นว่า การควบคุมเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบาย และมาตรการที่กำหนดไว้ การควบคุมเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการกำหนดมาตรการหรือเป้าหมายการทำงานไว้ล่วงหน้า การศึกษาผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานในส่วนที่บกพร่องอยู่เสมอ มีการปฏิบัติในระดับ "น้อย"

2) ด้านการดำเนินงานป้องกันและปราบปราม

ในด้านการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้น เจ้าหน้าที่เห็นว่า การเผาทำลายยาเสพติดให้โทษ และการขอความร่วมมือประสานงานกับ ป.ป.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจังมีการปฏิบัติในระดับ "มาก" ส่วนที่มีการปฏิบัติในระดับ "น้อย" ได้แก่ การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่เสมอ การปราบปรามการแพร่ระบาดของกัญชา โดยการสกัดกั้นค้นหาและทำลายพื้นที่ปลูกและซุกซ่อนกัญชา การส่งเสริมการปลูกพืชทดแทนกัญชา การดำเนินการจับกุมกวาดล้างแหล่งจำหน่ายยาเสพติดรายย่อยอย่างจริงจัง การขอความร่วมมือหรือส่งข่าวสารให้แก่สื่อมวลชนเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเป็นประจำ การดำเนินการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่อย่างจริงจัง การขอความร่วมมือจากสถานศึกษาโดยเปิดอบรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การรักษาผู้ติดยาเสพติดให้ได้ผลอย่างจริงจัง การบรรยายความรู้ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ การจ่ายเงินสินบนรางวัลเพื่อสนับสนุนการปราบปรามยาเสพติด การพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานและการพัฒนาระบบข่าวและระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติด

จากผลการวิจัยดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยอภิปรายผลการศึกษาค้นคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในด้านการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดในจังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในแต่ละด้านการศึกษาผลได้ดังนี้ ด้านการบริหารซึ่งแยกพิจารณาเป็น 5 ด้าน หากพิจารณาเปรียบเทียบกันแล้วด้านที่มีระดับการปฏิบัติได้ "มากที่สุด" คือ ด้านการจัดองค์กร ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการวางแผน ถ้าพิจารณาด้านการบริหารนี้หากเรียงลำดับระดับปฏิบัติการเรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการจัดองค์กร ด้านการสั่งการ ด้านการจัดบุคลากร ด้านการควบคุม และด้านการวางแผน ส่วนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในจังหวัดร้อยเอ็ด การศึกษาค้นคิดเห็นในภาพรวมจะมีระดับการปฏิบัติในระดับ "น้อย"

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของผลการวิจัยการศึกษาค้นคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดในปัจจุบัน ในสถานตำรวจภูธรอำเภอและสถานีตำรวจภูธรตำบลทุกสถานีในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการปฏิบัติยังไม่เป็นที่น่าพอใจดังรายละเอียดปรากฏโดยลำดับมาแล้วนั้น สำหรับสาเหตุนั้นอาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านนี้ และยังขาดประสบการณ์ เพราะการปราบปรามยาเสพติดจะให้ได้ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลที่ดีนั้น นอกจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะมีความรู้ในด้านยาเสพติดเป็นอย่างดีแล้วยังต้องมีความสามารถในการวินิจฉัยได้ทันทีหรือวินิจฉัยในเบื้องต้นว่ายาเสพติดนั้นเป็นยาเสพติดชนิดใด รู้ถึงกลวิธีการและแหล่งที่เชื่อมโยงต่าง ๆ ของผู้กระทำความผิดในการพหุขนยาเสพติด ว่ามีวิธีการอย่างไร มีความสามารถและมีความชำนาญในการปลอมตัวไปติดต่อล่อซื้อยาจากผู้ค้ายาเสพติด อาจทำได้โดยอาศัยเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติดมาแล้วเป็นอย่างดี ออกปฏิบัติการณ์นอกเครื่องแบบการปราบปรามจึงจะสัมฤทธิ์ผล เพราะเจ้าหน้าที่ในเครื่องแบบไม่สามารถเข้าไปติดต่อซื้อยาได้ เว้นแต่เข้าไปตรวจค้นในเคหสถาน ยานพาหนะตั้งด่านตรวจ จุดตรวจสกัดเท่านั้น ดังนั้นการสืบสวนปราบปรามยาเสพติดจะให้ได้ผลดีนั้น ควรจะได้ตั้งหน่วยเฉพาะกิจขึ้นมาประจำทุกสถานีตำรวจ การแก้ไขปัญหายาเสพติดนับว่าเป็นงานใหญ่ที่ภาคีรัฐบาลและเอกชนต้องทำร่วมกัน มีการประสานงานกันที่ดี สามารถสนับสนุนซึ่งกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่และควรทราบบทบาทของตนเองอย่างถูกต้อง องค์กรของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ควรได้กำหนดขอบเขตของ

การดำเนินงาน ภารกิจ และบทบาทของรัฐบาลและเอกชนให้ชัดเจน ตลอดจนกำหนดมาตรการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีผลต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดมาตรการและองค์กร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติด แต่รัฐบาลยังไม่สามารถจัดให้องค์ประกอบทั้งสองส่วนนี้สมดุลกัน จึงทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติทำให้ขาดประสิทธิภาพ มาตรการที่ดีจำเป็นต้องมีองค์กรที่เหมาะสมสอดคล้องรองรับการปรับปรุงพัฒนา มาตรการและองค์กรจะต้องให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ความไม่สมดุลจะทำให้เกิดการสูญเปล่าในการดำเนินงานคนหรือบุคลากรมีบทบาทสำคัญมากในการแก้ไขปัญหายาเสพติด อาจกล่าวได้ว่าความสำเร็จและความล้มเหลวในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ที่คน รัฐควรเน้นการพัฒนาคนให้มีความสามารถมีความคิดริเริ่ม มีความจริงใจและจริงจังต่องาน เสียสละ มีคุณธรรม มีความคิดคำนึงถึงถูกต้อง และที่สำคัญที่สุด คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ไม่ถูกครอบงำด้วยอำนาจเงิน หรืออิทธิพลใด ๆ ทั้งสิ้น ถ้าเรามีบุคคลลักษณะดังกล่าว เชื่อว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดได้บรรลุผลไปแล้วครึ่งหนึ่ง ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ก็จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ลิขิต เทอดสภศิริศักดิ์, 2528)

แนวความคิดในการพัฒนามาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแล้ว จะเห็นว่ามีความสัมพันธ์เชื่อมโยงและมีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวเนื่องกัน นโยบายและมาตรการที่รัฐบาลดำเนินการอยู่ในปัจจุบันถึงแม้ว่าผลที่ได้จะเป็นที่น่าพอใจก็ตาม แต่ก็เป็นที่ถกเถียงกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องว่าควรเลือกวิธีการใดจึงจะเหมาะสมและได้ผลดีที่สุด เพื่อเสริมสร้างให้มาตรการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แนวความคิดในการพัฒนามาตรการเกี่ยวกับยาเสพติดมี 3 ประการ ดังนี้

1) การพัฒนามาตรการด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด (Treatment)

การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดมีปัญหาอุปสรรคมาก แม้ปัจจุบันจะมีสถานบำบัดทั่วประเทศจำนวน 99 แห่ง มีรูปแบบการบำบัดรักษาหลายรูปแบบ ทั้งการแพทย์แผนปัจจุบันและแผนโบราณ แต่ไม่มีข้อมูลว่าวิธีการใด หรือรูปแบบใดจะให้ผลดีที่สุด ผู้ติดยาเสพติดจำนวนมากยังคงหมกมุ่นเวียนเข้ารับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นชัดว่าการบำบัดรักษายังไม่ได้ผลเท่าที่ควร หากยังคงดำเนินการในรูปแบบเดิมต่อไปก็จะมีแต่จะสูญเสียงบประมาณกำลังคน และเวลาแทนที่จะนำทรัพยากรเหล่านี้ไปพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ฉะนั้นนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการบำบัดรักษา จึงสมควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพมี

ความเข้มแข็งเด็ดขาด และจริงจัง ดังนี้

1.1) ป.ป.ส ควรกำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านบำบัดรักษา ทำการศึกษาวิจัยอย่างจริงจัง เพื่อให้ทราบสาเหตุการติดยา จำนวนผู้ติดยา วิธีการบำบัดรักษาและข้อเท็จจริงอื่น ๆ ตลอดจนให้ได้ข้อมูลในเรื่องราวรูปแบบหรือกระบวนการบำบัดรักษาที่ได้ผล อาจเป็นรูปแบบเดียวหรือหลายรูปแบบก็ได้ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการกำหนดนโยบายและแผนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดของรัฐบาล

1.2) เร่งรัดปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้สามารถบังคับผู้ติดยาเสพติดที่ไม่สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา ให้ได้รับการบำบัดรักษาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และครบตามขั้นตอนที่กำหนด โดยมีบทกำหนดโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตาม และต้องสามารถปฏิบัติได้ ทั้งนี้จะต้องมีการฝึกอบรม จัดท่างาน มีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม และครอบครัวของผู้ติดยาเสพติดควบคู่กันไปด้วย

1.3) ศึกษาถึงข้อดีและข้อเสียของการใช้เมธาโดนในการถอนพิษยา เพื่อให้ได้ข้อมูลในเรื่องนี้และกำหนดเป็นนโยบายที่แน่นอนต่อไป

1.4) ปัจจุบันการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด มักดำเนินการเพียง 2 ขั้นตอนเท่านั้น คือขั้นเตรียมการและขั้นถอนพิษยา แต่ขั้นฟื้นฟูสมรรถภาพซึ่งเป็นที่ยอมรับในวงการแพทย์ว่ามีความสำคัญยิ่งกลับมิได้ดำเนินการเท่าที่ควร เป็นเหตุให้ผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการถอนพิษยาแล้วส่วนใหญ่กลับไปเสพซ้ำอีก ทั้งนี้เพราะขาดการเสริมสร้างทัศนคติที่ดี ขาดการพัฒนาบุคลิกภาพ และพฤติกรรมให้เป็นที่ยอมรับของคนในสังคมจึงต้องพึ่งยาอีกเมื่อกลับมาสู่สิ่งแวดล้อมเดิม ฉะนั้น การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จึงเป็นขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญที่สุดในกระบวนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ตราบใดที่ยังไม่มีคำตอบว่ารูปแบบการบำบัดรักษาใดจะเป็นวิธีการที่ดีที่สุด จึงจำเป็นต้องเน้นการฟื้นฟูสมรรถภาพให้มาก สำหรับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดของกรุงเทพมหานครได้มุ่งให้บริการด้านถอนพิษยา การฟื้นฟู โดยอาศัยในครอบครัวและสภาพแวดล้อมเดิมมักไม่ค่อยได้ผล จึงควรจัดให้มีระบบการส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพินิจที่จัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อให้การบำบัดรักษาครบขั้นตอนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

1.5) จัดให้มีระบบรายงานหรือติดตามผลการบำบัดรักษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อเป็นการควบคุมพฤติกรรมของผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดรักษาแล้ว โดยการให้คำแนะนำ ปรึกษา ดูแล และให้ความช่วยเหลือในโอกาสที่จำเป็นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ไม่น้อย

กว่า 2 ปี เพื่อให้มั่นใจว่าเขาสามารถเลิกยาเสพติดได้อย่างเด็ดขาดและสามารถพึ่งตนเอง
รวมไปถึงดำรงชีพในสังคมได้อย่างปกติ

2) การพัฒนามาตรการด้านป้องกัน (Preventive Education)

การป้องกันเป็นอีกมาตรการหนึ่งจะช่วยจัดอุปสงค์ของยาเสพติดและในข้อเท็จจริง
น่าจะได้ผลดีกว่าการบำบัดรักษาผู้ที่ติดยาเสพติดแล้ว เพราะการบำบัดรักษาเป็นการแก้ปัญหาที่
ปลายเหตุ เป็นที่ยอมรับว่าการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดมีความยากลำบากมากเพราะสิ้นเปลือง
บุคลากร งบประมาณและเวลา ฉะนั้น ป.ป.ส. จึงควรให้ความสำคัญต่องานด้านป้องกันถึงแม้
ว่าปัจจุบันได้มีการดำเนินการแล้วก็ตาม แต่ยังมีปัญหาอุปสรรคหลายประการ ซึ่งสมควรจะได้
หยิบยกขึ้นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ดังต่อไปนี้

2.1) สำนักงาน ป.ป.ส. ควรศึกษาวิจัย มาตรการและวิธีการในการป้องกันยา
เสพติดที่ดำเนินการมาแล้ว ว่าได้ผลหรือไม่เพียงใด มีจุดบกพร่องหรือไม่ตลอดจนการเผยแพร่
ในกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ นั้นมีความถูกต้องประการใด เพื่อจะได้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการ
เผยแพร่ป้องกันให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา ยาเสพติดของประเทศไทยในปัจจุบัน ถึงแม้
การศึกษาจะยากลำบากและหาความถูกต้องยาก แต่ถ้าสามารถทราบแนวโน้มหรือจุดบกพร่องของ
การดำเนินการได้บ้างก็ยิ่งดีกว่าไม่รู้อะไรเลยและปฏิบัติไปโดยผิด ๆ ซึ่งผลเสียจะมากกว่า

2.2) การสร้างและพัฒนาบุคลากร ควรจะเน้นในแง่คุณภาพมากกว่าปริมาณเพราะ
การเผยแพร่ความรู้ด้านโทษภัยของยาเสพติดมีลักษณะเป็นคาบสองคม หากผู้เผยแพร่ไม่มีเทคนิค
หรือประสบการณ์เพียงพอหรือมิได้ศึกษาข้อเท็จจริงของกลุ่มเป้าหมาย บางครั้งก็อาจเกิดผลใน
ทางลบ

2.3) สื่อในการเผยแพร่เป็นปัจจัยสำคัญอีกด้านหนึ่งของการป้องกันจำเป็นต้องได้รับ
การปรับปรุง และพัฒนาให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหรือประชากรที่แตกต่างกัน ทั้งให้มีปริมาณ
สื่อที่เพียงพอต่อการดำเนินงานในท้องที่ต่าง ๆ ทั่วถึง

2.4) องค์ประกอบของปัญหา ยาเสพติดมี 3 ด้าน คือ ตัวคน ตัวยา และสิ่งแวดล้อม
แต่มาตรการด้านป้องกันปัจจุบันได้เน้นแก้ไขเพียงสองด้าน คือ ตัวคนและตัวยา โดยมิได้ปรับปรุง
และพัฒนาองค์ประกอบที่สาม คือ สิ่งแวดล้อมเท่าที่ควร การป้องกันจึงไม่ค่อยได้ผล มาตรการ
จะบรรลุเป้าหมายได้ต้องมีการแก้ไของค์ประกอบทั้งสามด้านไปพร้อม ๆ กัน โดยเฉพาะด้านสิ่ง
แวดล้อมมีรายละเอียดที่เป็นส่วนประกอบจะต้องแก้ไขมากมาย เช่น ในเรื่องของสภาพสังคมทั่ว

ไป ศีลธรรม ค่านิยม ปัญหาครอบครัว ปัญหาการว่างงาน ปัญหาแหล่งการค้าสิ่งมอมเมา และ สิ่งเสียดที่ช่วยทำให้เกิดปัญหาการติดยาเสพติดได้ง่าย ในขณะที่เดียวกันก็จำเป็นต้องมีการปรับปรุง และพัฒนาคน โดยจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพและทัศนคติที่ดี เช่น ส่งเสริมด้านการกีฬา และกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อพัฒนาร่างกายและจิตใจ มาตรการดังกล่าว ข้างต้น ต้องดำเนินการเป็นระบบและมีใช้หน้าที่ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ รัฐบาลต้องกำหนดเป็นนโยบายระดับชาติ และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเอกชนให้ ร่วมมือกันและดำเนินการให้สอดคล้องกัน และมีความความจริงใจในการดำเนินงานการป้องกัน จึงจะบรรลุผล

2.5) ควรออกกฎหมายควบคุมการจำหน่ายสารหรือสินค้าบางประเภท เช่น ทินเนอร์ สຸຣາ เป็นต้น โดยจำกัดอายุของผู้ซื้อ สำหรับสุราควรจำกัดเวลาการจำหน่ายและการดื่มตามร้าน อาหารหรือภัตตาคารต่าง ๆ ด้วย ตลอดจนมีการควบคุมการโฆษณาสินค้าอย่างเข้มงวดกวดขัน โดยเฉพาะการโฆษณาสิ่งมอมเมา และยาประเภทต่าง ๆ ที่มีข้อความในลักษณะทำให้ประชาชน หลงผิด

2.6) ควรจัดให้มีบริการโทรศัณท์สายด่วนและการฝึกอบรมกรณีพิเศษเพื่อแก้ไขปัญหาลักษณะรีบด่วนหรือวิกฤตทางพฤติกรรมของบุคคลในบางโอกาส อาจเป็นผู้ติดยาเสพติดหรือไม่ ก็ตาม ซึ่งไม่อาจแก้ไขความคับข้องใจของตนเองได้ การบริการดังกล่าวจะช่วยผ่อนคลาย ความตึงเครียดและจะเป็นการป้องกันมิให้บุคคลหันไปพึ่งยาเสพติดได้

3) การพัฒนามาตรการด้านปราบปราม (Narcotics Law Enforcement)

การปราบปรามเป็นมาตรการสำคัญที่ขาดไม่ได้ ในการลดทั้งอุปสงค์อุปทานของยาเสพติด โดยกำจัดผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้กระทำความผิดกฎหมายยาเสพติดอื่น แต่เป็นที่ทราบกันดีว่าการปราบปรามมีอุปสรรค และยากยิ่งกว่าการปราบปรามอาชญากรรมประเภทอื่น ๆ เพราะอาชญากรรมด้านยาเสพติด ไม่มีผู้กล่าวโทษ ไม่มีผู้เสียหายและดูเหมือนว่าทุกฝ่ายจะได้ประโยชน์ เว้นแต่ครอบครัวผู้ติดยา สังคม และประเทศชาติเท่านั้นที่ต้องแบกรับภาระอันหนักหน่วงนี้

โดยที่ผู้กระทำความผิดกฎหมายยาเสพติดได้มีการค้นหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกจับกุมของเจ้าหน้าที่ มาตรการปราบปรามจึงจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้สามารถนำผู้กระทำความผิดกฎหมายยาเสพติดมาลงโทษให้ได้ แนวความคิดในการพัฒนาด้านนี้คือ

3.1) เนื่องจากกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ไม่เอื้ออำนวยต่อการนำตัวผู้มีอิทธิพลที่อยู่เบื้องหลังการผลิต และการค้ายาเสพติดมาลงโทษได้ เพราะบุคคลเหล่านี้จะไม่สร้างพยานหลักฐานใด ๆ ที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องกับยาเสพติด แต่จะทำหน้าที่เป็นนายทุนหรือผู้บงการผลการจับกุมปรากฏว่าได้แต่ผู้ครอบครองหรือผู้ทำหน้าที่ลำเลียงยาเสพติดหรือผู้ค้ารายย่อย ซึ่งเป็นลูกมือหรือปลายแถวของนักค้ายาเสพติด การปราบปรามจึงไม่บรรลุผลเท่าที่ควร เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและเพื่อให้สามารถปราบปรามยาเสพติดอย่างได้ผล จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้อำนาจแก่เจ้าพนักงาน ให้สามารถควบคุมหรือจับกุมผู้มีอิทธิพลหรืออยู่เบื้องหลังการผลิต การค้ายาเสพติดดังกล่าว ทั้งนี้ถ้ามีหลักฐานการสืบสวนอย่างแน่ชัดว่าบุคคลนั้นเป็นตัวการที่อยู่เบื้องหลังจริง นอกจากนั้นควรแก้ไขกฎหมายให้ศาลมีอำนาจสั่งยึดและริบทรัพย์สินของผู้กระทำผิดกฎหมายยาเสพติด เฉพาะในส่วนที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดและผู้กระทำความผิดไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินเหล่านี้ได้มาโดยสุจริต

3.2) รัฐบาลต้องปรับปรุงและเพิ่มขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการปราบปรามแหล่งผลิตยาเสพติดตามบริเวณชายแดน เช่น โรงงานผลิตเอโรอื่น แหล่งจำหน่ายสารเคมีที่ใช้ผลิตยาเสพติด เป็นต้น ในกรณีทำลายแหล่งผลิตเอโรอื่นนั้นเป็นงานที่ยากและมักจะไม่มีอยู่ในเขตไทย จึงจำเป็นต้องเพิ่มประสิทธิภาพของการข่าวสร้างข่ายงานด้านนี้ตามชายแดนไทย-พม่า และไทย-มาเลเซีย

3.3) บ.ป.ส. ควรมีนโยบายปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดทั้งรายย่อย และรายใหญ่ โดยกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติดำเนินการอย่างจริงจัง โดยเฉพาะผู้ค้ารายย่อยในระดับจังหวัด การมุ่งปราบแต่ผู้ค้ารายใหญ่และขาดความสนใจผู้ค้ารายย่อยนั้นก็ได้ช่วยให้ปัญหายาเสพติดหมดไปไม่ได้

3.4) การข่าวเป็นหัวใจของการปราบปราม หน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการข่าวให้ทันสมัยอยู่เสมอ การแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างหน่วยปราบปรามด้วยกันน่าจะเป็นประโยชน์ แต่เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความจริงใจต่อกันและมีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งเจ้าหน้าที่ระดับสูงจะต้องประสานงานกันและความคุ้นเคยอย่างใกล้ชิด

3.5) การพัฒนาเจ้าพนักงานปราบปรามปัจจุบันได้เน้นในด้านเทคนิควิชาการ ซึ่งมีความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ โดยมีได้เน้นการพัฒนาจิตใจและทัศนคติเท่าที่

ควรถึงแม้เจ้าพนักงานจะมีขีดความสามารถในการปราบปรามสูง แต่ถ้าขาดจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่โดยสุจริต ช่วยเหลือผู้ค้าผู้ผลิตยาเสพติดการปราบปรามก็จะไม่ได้ผล ในการอบรมพัฒนาเจ้าพนักงานปราบปรามทุกครั้ง จึงต้องเน้นการพัฒนาด้านจิตใจและเสริมสร้างทัศนคติ ตลอดจนอุดมการณ์ในการเป็นเจ้าพนักงานที่ดีด้วย

5.4.2 การศึกษาสภาพปัญหาในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

จากผลการศึกษาสภาพในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในจังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ในแต่ละด้านมีดังนี้

1) ด้านเจ้าหน้าที่ ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พบว่า เจ้าหน้าที่ขาดความซื่อสัตย์สุจริตต่องานในหน้าที่เป็นการปฏิบัติงานที่มีปัญหาในระดับ "มาก" ส่วนการปฏิบัติงานที่มีปัญหาในระดับ "น้อย" ได้แก่ มีอิทธิพลทางการเมืองแทรกแซงทำให้การป้องกันและปราบปรามไม่ได้ผลอย่างเต็มที่ เจ้าหน้าที่ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ขาดทักษะในการป้องกันและปราบปราม เจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอกับความรุนแรงของปัญหา อิทธิพลของผู้ค้ายาเสพติดมีมากเกินไปที่เจ้าหน้าที่จะเข้าไปปราบปรามอย่างจริงจัง เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติมีผลประโยชน์กับผู้ค้ายาเสพติด ผู้บังคับบัญชาไม่ได้ให้การสนับสนุนอย่างเพียงพอ ผู้บังคับบัญชาไม่จริงจังกับการป้องกันและปราบปราม และเจ้าหน้าที่ระดับผู้บังคับบัญชามีผลประโยชน์กับผู้ค้ายาเสพติด

2) ด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์ ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พบว่า ในด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์นี้ศึกษาปัญหา 3 ข้อ ปรากฏว่าการปฏิบัติงานทั้ง 3 ข้อ มีปัญหาในระดับ "มาก" โดยเรียงตามลำดับระดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ขาดแคลนยานพาหนะ น้ำมัน เชื้อเพลิง วิทยุสื่อสารที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน การเบิกจ่ายเงินสินบนนำจับมีความล่าช้าไม่จูงใจให้คนทำงาน และการขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3) ด้านวิธีการ ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พบว่า ในด้านวิธีการนี้ศึกษาปัญหา 5 ข้อ ปรากฏว่าการปฏิบัติงานมีปัญหในระดับ "น้อย" ทั้ง 5 ข้อ โดยเรียงตามลำดับระดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ขาดความร่วมมืออย่างจริงจังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กฎหมายล้าสมัยไม่เหมาะสมกับปัญหายาเสพติดใน

ปัจจุบันขาดการนำหลักและเทคนิคการบริหารงานใหม่ ๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์ด้านการป้องกันและปราบปราม และการขาดความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่

เมื่อพิจารณาปัญหาในการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าปัญหาในการปฏิบัติงานที่มีปัญหาในระดับ "มาก" คือ ด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์ รองลงมาได้แก่ ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่ และวิธีการ ตามลำดับ การปฏิบัติที่มีปัญหามากที่สุดในด้านการเงิน และวัสดุอุปกรณ์ คือ การขาดแคลนยานพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง วิทยุสื่อสารที่ทันสมัยในการปฏิบัติที่มีปัญหา "มากที่สุด" ในด้านเจ้าหน้าที่ คือ เจ้าหน้าที่ขาดความซื่อสัตย์ สุจริตต่อหน้าที่ การปฏิบัติที่มีปัญหา "มากที่สุด" ในด้านวิธีการ คือ ขาดความร่วมมืออย่างจริงจังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ถ้ามองภาพรวมแล้วสภาพปัญหาในการปฏิบัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้น การปฏิบัติมีปัญหในระดับ "น้อย"

5.4.3 มาตรการและแนวทางในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

สำหรับมาตรการ ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานีตำรวจภูธรอำเภอและสถานีตำรวจภูธรตำบลทุกสถานี ในจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติได้คลุกคลีกับปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นประโยชน์ขึ้นมาได้ หากผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทั้งในระดับสถานีตำรวจและระดับสูงขึ้นไปที่เกี่ยวข้อง ได้นำข้อมูลเหล่านี้ไปประกอบการพิจารณาก่อนตัดสินใจกำหนดนโยบายหรือวางแผนงานปฏิบัติ ดังนั้นแล้วจึงจะทำให้การปฏิบัติตามนโยบายหรือแผนงานที่วางไว้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายต่อไป

5.5 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแนวทาง 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

5.5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

1) เสนอแนะและผลักดันต้นสังกัด (สำนักงานกฤษฎีกา) ให้มีการกำหนดนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติสำหรับหน่วยปฏิบัติให้มีความชัดเจน และเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อขจัดปัญหาความซ้ำซ้อนและการผลการะับผิดชอบระหว่างหน่วยปฏิบัติ

2) ผลักดันให้มีการออกกฎหมายเพื่อยกโทษผู้กระทำความผิด และผู้เกี่ยวข้องให้มี

บทลงโทษที่หนักยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดความหลาบจำ ตลอดจนเป็นการป้องปรามผู้ที่คิดจะกระทำความผิดให้
กลับใจไม่กระทำความผิด

3) เสนอแนะให้มีการรวบรวมสรรพกฎหมายทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติด และยกร่างใหม่ให้เป็นฉบับเดียวกันเพื่อให้ทันต่อยุคสมัยและสะดวกในการ
ถือปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงาน

4) เสนอแนะให้มีการจัดตั้งศาลคดีเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นการเฉพาะ เพื่อความ
รวดเร็วในการพิจารณาและพิพากษารรคดีที่เกี่ยวกับยาเสพติด

5) เสนอแนะให้มีการจัดสวัสดิการ ออกระเบียบ หรือตรากฎหมายให้มีการจัด
การด้านสวัสดิการ หรือผลประโยชน์ตอบแทนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดเนื่องจากเป็นงานที่อันตรายและความเสี่ยงสูง

6) เสนอแนะให้มีการจัดงบประมาณ บุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือสื่อสาร
ยานพาหนะที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ
ลดการสูญเสียอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่

7) ผลักดันให้มึนโยบายระดับชาติในการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่เยาวชนเกี่ยว
กับพิษภัยของยาเสพติดให้โทษ

8) ปัจจุบันกฎหมายที่ใช้ใช้ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่เอื้ออำนวยต่อการจะนำตัวผู้มีอิทธิพลที่อยู่เบื้องหลังในการผลิตและค้ายาเสพติดมาลงโทษ
ได้ ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลเหล่านี้จะพยายามตัดตอนโดยไม่ทิ้งพยานหลักฐานใด ๆ ที่จะเกี่ยวข้อง
มาถึงตนไว้แต่จะทำหน้าที่นายทุนหรือผู้บงการอยู่เบื้องหลัง ส่วนมากจะปรากฏผลการจับกุมได้
แต่ผู้ที่ล่าเลียง ผู้ครอบครองหรือผู้ค้ายาเสพติดรายย่อย การปราบปรามจึงไม่บรรลุผลเท่าที่ควร
ดังนั้นเพื่อให้สามารถปราบปรามยาเสพติดให้ได้ผลอย่างจริงจังจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไข
กฎหมายเพื่อให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานสามารถที่จะจับกุมหรือควบคุมผู้มีอิทธิพลหรือผู้ที่อยู่เบื้องหลัง
การผลิตหรือการค้ายาเสพติด ได้หากมีหลักฐานจากการสืบสวนปรากฏแน่ชัดว่าบุคคลนั้นเป็นตัวการ
อยู่เบื้องหลังจริง อนึ่งควรพิจารณาแก้ไขกฎหมายให้ศาลมีอำนาจสั่งยึดและริบทรัพย์สินของผู้
กระทำความผิดในคดียาเสพติดเฉพาะในส่วนที่ผู้กระทำความผิดไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินนั้น ได้มา โดย
สุจริตหรือได้มาจากการค้ายาเสพติด ซึ่งอาจจะมีการแปรสภาพเงิน หรือทรัพย์สินนั้นไปแล้ว

5.5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการตรวจ

- 1) ควรเสนอกระทรวงต้นสังกัด (กระทรวงมหาดไทย) ให้มีการประสานด้านนโยบายและแนวปฏิบัติกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- 2) เสนอจัดสรรงบประมาณ อุปกรณ์ เครื่องมือสื่อสาร ยานพาหนะ และอัตรากำลังให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน
- 3) ควรมีการศึกษาผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อประโยชน์ในการประสานงานและเป็นข้อมูลสนับสนุนในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 4) จัดสรรอัตรากำลังหรือตั้งหน่วยเฉพาะกิจในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้เพียงพอและสอดคล้องกับสถานการณ์
- 5) ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ อุปกรณ์ เครื่องมือสื่อสาร และยานพาหนะให้เพียงพอแก่การปฏิบัติ
- 6) ให้การสนับสนุนด้านสวัสดิการ ผลประโยชน์ตอบแทน และสิทธิอันพึงมีพึงได้ต่าง ๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ และดำเนินการให้มีการลดขั้นตอนในการเบิกจ่ายให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว
- 7) ให้การสนับสนุน ป.ป.ส. โดยการระดมแนวความคิดในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามข้อ 5.5.1 (8)

5.5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

- 1) ควรมีการขยายผลการศึกษาในเขตท้องที่ตำรวจภูธรอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดรุนแรง
- 2) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสถานการณ์ยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ทราบปัญหาใหม่ ๆ เพราะข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
- 3) ควรมีวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การศึกษากระบวนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในลักษณะการศึกษาเฉพาะกรณี เป็นต้น